2de. JAARGANG. CURAÇAO DEN 10n. JANUARI 1885. N° 54.

AMIGOE DI CURAÇAO.

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50, voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
OP CURAÇAO,
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.

De Agentuur
ten huize van de Heeren
JAN ELLIS, *Curaçao,* — Otrabanda.
JUAN CAPRILES, *Aruba,* — Playa.
JOSÉ A. ROSA HERRERA, *Bonaire,* — Playa.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2.— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10,— pa anja.
Un number sò fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel, fl 0,50, cada regel mas fl. 0,07½.

SCHEEPSTIJDINGEN.
aankomst alhier:

11 Jan.	*Gleafyne*	van	New-York.
12 „	*Maracaibo*	„	Maracaibo.
17 „	*Harrison*	„	Liverpool
17 „	*Paketsch.*	„	S. Thómas.

CALENDARIO.
December.

11. DOMINGO.	S. Heginio, papa i m.
12. LUNA.	S. Arcadio, m.
13. MARTES.	S. Gumersindo, m.
14. RAZON.	S. Hilario, obispo.
15. HUEBES.	S. Pablo, eremita.
16. BIERNES.	S. Marcelo, papa i m.
17. SABRA.	S. Antonio, abad.

STAND DER MAAN.
N. M. 16 Jan. 4 ure 8 m. A. M.

Opkomst der Zon:
15 Jan. 6 ure 16 m.
Ondergang der Zon:
15 Jan. 5 ure. 44 m.

SCHEEPSTIJDINGEN.
vertrek van hier:

11 Jan.	*Prins Maur.*	naar	Holland.
13 „	*Valencia*	„	New-York.
14 „	*Maracaibo*	„	Maracaibo.
19 „	*Duitsch. St.*	„	Hamburg.

"LAS ESCUELAS CATOLICAS."

———o———

Over *de Katholieke Scholen* bevatte het Colombiaansche weekblad „La Voz Nacional", te Bogotá den 12 December a. p. verschenen, een artikel, dat een onzer vrienden merkwaardig genoeg oordeelde om er de redactie van den „Amigoe di Curaçao" meê in kennis te stellen. Deze beleefdheid vinde hare beantwoording in de volgende beschouwingen die wij ons naar aanleiding van genoemd artikel veroorloofden. Het begint met dezen aanhef:

„De overwinningen, welke tegenwoordig door de Katholieken langzamerhand onder de machtigste volkeren behaald worden, geven ons recht om de zegepraal der Kerk over de geheele wereld als aanstaande te beschouwen. Wanneer men toch de Katholieke idée in alle takken van wetenschap en in alle uitingen van 's menschen geest met den dag veld ziet winnen, denkt men onwillekeurig aan het einde van de groote beproeving, en dat de worsteling nog maar korten tijd zal aanhouden: een enkele stoot nog, en de vijand ligt verslagen."..... Wij brengen hulde aan het vurig katholiek geloof van onzen Spaanschen collega in de eindelijke zegepraal van onze Heilige Katholieke Kerk. Deze zal gewis de kroon der overwinning behalen: de poorten der hel zelfs zullen tegen Haar niets vermogen! Wij voor ons zien evenwel nog niet in de naaste toekomst den glans van die eerekroon schitteren. Mogen wij onze meening uiten, dan zijn de politieke overwinningen, die in de laatste maanden van het jaar 1884 in *Zwitserland, België, Amerika* en *Nederland* door de anti-liberalen behaald zijn, evenzoovele redenen van blijdschap voor de Katholieken: zij immers hebben met de grootste opofferingen van hunnen kant aan het liberalisme dien vreeselijken slag helpen toebrengen. Maar wat die overwinningen zelve betreft, voor ons zijn zij— op het stuk van zegepraal der christelijke onderwijs-quaestie— niets meer, noch iets minder, dan de eerste schemering die den blijden dageraad van den dag der victorie aankondigt.

———

In de Vereenigde Staten van Colombia is nog betrekkelijk weinig tot stand gekomen ter verspreiding van het noodzakelijke onderwijs. Ook de „Katholieke scholen" hebben in die Staten tot nog toe niet die medewerking en steun bij de katholieken gevonden, waar zij volkomen aanspraak op kunnen maken. Wel is daar de Staat *Cauca*, die een eervolle uitzondering maakt. Hier hebben de Katholieken in alle districten scholen geopend en die onder de leiding en het toezicht gesteld van de Broeders der Christelijke scholen. Maar te Bogotá, de hoofdstad met meer dan 60.000 inwoners, wordt van katholieke zijde het lager onderwijs aan weinig meer dan 1500 kinderen verstrekt. Dit onderwijs heeft van jaar tot jaar vruchten opgeleverd, die, zelfs door de tegenstanders er van, ten zeerste worden gewaardeerd en geprezen, maar—er moet meer leven en wel krachtig leven komen in den strijd voor het Katholieke onderwijs! Voortreffelijk leenen zich voor den schrijver van „*Las escuelas católicas*" de verbeterde toestanden in straks gemelde landen, om de Colombianen tot dien strijd op te wekken. Met het volste recht wijst hij hen bij voorkeur op het Katholieke België. De tegenwoordige Belgische schoolwet en de geschiedenis van haar ontstaan wijzen het uit, wat ook de katholieke Colombianen zullen vermogen, die in hun land immers óók *het getal, de macht, de godsdienst* en *het recht* uitmaken!

Het kon den schrijver niet moeielijk vallen, zelfs niet-katholieke ouders en voogden van de hooge voortreffelijkheid der katholieke scholen te overtuigen. De lezers van den *Amigoe di Curaçao* herinneren zich nog wel, hoe de heer *Wael*, burgemeester van Antwerpen en een groot voorstander van het godsdienstlooze gouvernements-onderwijs, als vader en voogd geheel anders over dat onderwijs denkt. Hij toch heeft zijne drie dochters ter schole gezonden van de E. E. Zusters, terwijl hij drie neven, waarover hij voogd is, aan de Broeders van O. L. V. te Mechelen toevertrouwt. Die katholieke scholen worden te recht door velen als een toevlucht beschouwd om de kinderen voor het ongeloof en de daaruit noodzakelijk voortvloeiende zedeloosheid te vrijwaren: een ongeloof dat menigmaal op de openbare scholen, zoo niet vlakweg door ongeloovige onderwijzers gepredikt, dan toch door een neutraal en ongeloovig onderwijs machtig in de hand gewerkt wordt. Hoevele ouders en voogden, die liberaal of ultra-liberaal zijn als de heer Wael en die het zelf in hun bijzonder leven niet al te hoog nemen met de zedeleer, willen toch hun zonen en dochters niet vroegtijdig bedorven zien; en hoevelen hunner hebben overal ter wereld het bewijs geleverd, dat zij bij Katholieke onderwijzers—dezen mogen zelfs Broeders of Zusters van Onderwijs heeten—den besten waarborg voor het geloof en de onschuld hunner kinderen meenden te kunnen vinden, en ook gevonden hebben!

———

Er zullen er onder onze geachte lezers gevonden worden, die met weerzin het bovenstaande gelezen hebben; niet zoozeer omdat zij die grieven tegen godsdienstloos en openbaar onderwijs meer of min onbillijk heeten, maar vooral wegens een zeker wantrouwen in het *Katholieke* van die *escuelas católicas*. Als om deze moeielijkheid te doen verdwijnen, en het vertrouwen te winnen van wie ons het onrecht aandoen, ons te mistrouwen, lezen wij in het artikel van „La Voz Nacional" de volgende aanhaling uit de *Times*, die onlangs op den dag der opening van een nieuw katholiek kerkgebouw te Londen, aldus schreef:

„Tegenover de Kerk van Rome geeft men in onzen tijd meer blijken van verdraagzaamheid en welwillendheid, naarmate zij minder reden geeft tot vrees en wantrouwen. Wij weten het zeer wel. Hare beginselen zijn niet in het minst veranderd: in beginsel heeft zij geen afstand gedaan van hare eischen of aanspraken, maar in praktijk heeft zij hare werking onder de leiding van Pausen en Prelaten gewijzigd. Die mannen zijn bezield met edele en heilige inzichten, en begaafd met hoogen politieken geest. Het gevolg hiervan is, dat ook diegenen, welke niet hechten aan haar gezag, toch opgehouden hebben haar met wantrouwen gade te slaan. Men zegt zonder vrees voor tegenspraak, dat er te Londen meer katholieken zijn dan te Rome; alleen vinden het de liberale Engelschen wel wat vreemd en half onverdragelijk, dat een zoo aanzienlijk getal hunner medeburgers eigen kerken bezitten, die kerken trouw bezoeken, en zich door Pastoors en Priesters laten leiden......

„De katholieken zijn er zeker van, dat zij niets van Engeland, en Engeland dat het niets van de Katholieken te vreezen heeft. Geen land ter wereld geeft zijnen onderdanen zooveel godsdienstigen en politieken vrijdom."

———

Eindelijk, hoe zullen de bijzondere „Katholieke Scholen" worden opgericht met welke middelen?— Met aalmoezen!

Een welsprekend feit zal de Colombianen leeren, wat een katholiek, die liefde heeft voor zijnen heiligen godsdienst, en karakter genoeg om den strijd voor zijne beginselen aan te gaan zelfs met den machtigen en rijken Staat, tot stand kan helpen brengen.

„In de laatste vijf jaren hebben de Katholieken van Parijs in hunne wereldstad 193 scholen

opgericht, welke dagelijks door 68,000 leerlingen bezocht worden. Dit getal zou ongetwijfel grooter zijn, als er geen gebrek aan plaats bestond. Op de scholen, waar leeken-onderwijs gegeven wordt en die 136 in getal zijn, genieten slechts 41,000 kinderen onderwijs. De kosten van stichting en onderhoud dier 193 katholieke scholen beloopen niet minder dan *dertien en een half millioen frank*, die bijeengebracht worden door *aalmoezen!*" Naar aanleiding hiervan, zeide de heer *Chesnelong* op de Algemeene Vergadering der katholieke Scholen: Dit feit, Mijneheeren, is, kort en goed gepre-zen: heerlijk! Laten de heeren Vrijdenkers, die ons met ons eigen geld den oorlog aandoen,— wat eene schande te meer voor hen is!— laten zij beproeven 193 vrije ongodisten-scholen te stichten met 68.000 leerlingen; laten zij daarvoor bij hunne broeders en vrienden de som van twaalf millioen honderdduizend frank aan giften en één millioen vier honderdduizend frank aan leeningen bij elkander zien te krijgen— laten zij het beproeven: ik daag hen uit!"

„Welnu, Heeren! het leven en de levenskracht eener zaak wordt berekend naar de offers welke men er voor overheeft; daarom maak ik dan ook de gevolgtrekking, dat klaarblijkelijk onze zaak, d. i. de zaak der onderdrukten een levenszaak, en de hunne d. i. der onderdrukkers, een verloren zaak is.

„Zij kunnen ons, korter of langer tijd overheerschen met hun geweld, maar nooit zullen zij meester worden van ons hart, van ons geweten!"

Roma 20 November 1884.

Mi muy estimado i apreciado

Amigoe Cobi.

(*Sigimentoe di N° 52.*)

Roma, Cobi, ta casi mees grandi koe Paris, maar é no tien mas koe 150.000 habitante. E stad ta gran parti tapar coe ruina, koe ta doena testimonio di su poder di tempoe bieuw; coe hopi misa, koe hende ta mira na laria nan dak rondó (cúpula) i torintji di klok na toer banda; i klooster coe nan coerá grandi i hanchoe.

Diez nuebe siglo pasar, tem Cristoe a bini riba mundo i Paris no tabata nada mas koe un puebel di piscador, ja Roma tabata donjo di henter mundoe, Romanonan tabatien na nan poder *Italia*, *Francia*, *Spanja*, mitar di *Alemania*, di *Turkia di Europa* i di *Asia*, di *Egipto*, di *Algeria*, etc. Despues di cada conquista nan tabata bouw den nan capital un arco di triunfo of wel un tempel pa diosnan di e puebel vencir. Nan stad tabata di mas boenita, di mas ricoe, di mas adorná koe nunca a existi.

Pa huzga fó di ruinanan koe a keda di e stad bieuw-aí, su habitantenan tabata pasa un gran parti di nan bida den banjo i den teater. Un establecimientoe só di banjo (i cada emperador tabata tini pa un honor di bouw un nobo) tabata ocupa lugar di henter un wijk [barrio]; un sala só di cas di banjo di Diocleciano, koe Miguel Angelo a dreza, ta awé e misa grandi di *Maria-de-los-Angeles*. E cas di banjonanai tabata adornar coe masjá hopi pilá, standbeeld (estatua) i mosaico; nan tabata basta grandi pa ricibi sin ningun pagamentoe toer hende koe tabata bai pasa nan tempoe di nan.

E anfiteaternan pa representacion i wega público no tabata menos grandi, i den Coliseo coe su muraja i bankinan rond di dié ta existí un parti ainda, tabatin lugar di sinta pa 200,000 hende.

Den di e stad grandi-aí tantoe boerachá coe fama di conquista i coe pleizir, San Pedro a bai predica Evangeli. E empresa-aí tabata berdaderamente dibinoe. Figurá bo, Cobi, un stranjero koe a bini foi Oost aleuw-ajá sin placa ni harma, bin predica un doctrina nobo na nomber di un Dios cruzificar, i ta exigi mortificacion i amor foi hende asina entregar na pleizir, asina coestumar coe benganza! I ta esai San Pedro a haci toch.

E misa bieuw di Santa Pudencia ta moestra ainda lugá camina Simon Pedro tabata bon recibir den cas di Senador Pudens, i aí tien un mesa eenvoudig wardar, koe a sirbi e Prins di Apostelnan di altar. Coe su palabra hopi mil romano a conberti unbé, mees cos k'el a conberti hudioenan di Jerusalem: visiblemente pa toer hende Dios tabata hibéle na su manoe. ¿Di com, Cobi, hende por splica un cos asina?

Den e tempoe-aí un otro Simon tabata excita curiosidad di romanonan coe milager falso i tooverij (magia) i coe esaí e tabata trece hopi hende rond di dié. Pasobra é tabata jaloers riba Pedro, koe no kier a bendéle e don di haci milager, el a dirigié na diabel p'é haci su milagernan; e ora-aí é tabata usa su kensjinan pa stroba cristianismo.

Un dia el a anuncia, koe na un lugar publiek, l'é subi haltoe den aire; ta di supone kí gran multitud a bini huntoe pa mira e kensji nobo! Emperador Nero mees a bini coe toer su séquito. Pedro també, koe a haja sabi, a bini, maar coe un fin henteramente diferente. El a hinca roedía den un hoeki, riba un piedra di caja i el a pidi Dios pa brongoza e ganjador i enemigoe di Cristoe-aí. Simon-toovenaar a lamanta toch haltoe na laria, net na ora k'el a pone i toer mirador tabata gritéle: *¡biba!* coe toer nan forza......Ma tende, Cobi, kiko a bin sosodé.— San Pedro tabata reza ainda, i net ora poder di fiernoe a parce benee riba berdad cristiana, oracion di Apostel a triunfa: manera un bliksem di cieloe a cai riba e toovenaar, el a bini abao manera un piedra i plama su cabez na wiriwiri. E tau di hende a bai foi otro spantar i mal contentoe i nan a tira culpa di e desgracia-aí riba cristiannan, koe tabata enemigoe di Simon Toovenaar.

Es un Simon-aí, koe a coembini coe diabel, a moeri asina miserabel net riba dia k'el tabata kere di jega na top di su honor; e otro koe a dirigiéle na Dios coe su humildad i kerementoe balente, a haja un fama inmortal. Den di e dos caminanan-akí nos meste scohé, no tien ningun na mei-mei, nos mester tien di haci coe Dios of coe diabel

San Pedro a pidi coe tantoe ardor, koe Dios kier a warda recuerdoe di esai coe un milager nobo. E piedra, koe e Apostel a hinca roedía riba dié a keda coe marca di su roedía klaar pa hende mira. E piedra-aí ta wardar den misa di Santa *Francisca di Roma* na e lugar mees, camina e milager a sosodè. A mi mees a miré.

Awor, Cobi, mi ta caba e noticia-aki. Tien hopi cos interesante, koe mi por contá bo ainda. Otro bez lo mi scirbi mas tocante e Emperador Nero i su crueldad pa cristiannan. Adios mi Amigoe i te despues! coeminda toer mi famía i amigoenan.

Bo amigoe,

IPI.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Gouvernements-besluiten.

Curaçao, den 8n. Januari 1885.

Met ingang op 1o. Januari 1885, voor den tijd van drie jaren benoemd eene Commissie van schatting der grondeigendommen op dit eiland, bestaande uit de Heeren *J. P. Eskildsen*, *P. C. Gorsira*, *P. Gorsira CSz.*, *J. H. B. Gravenhorst*, *E. S. L. Maduro*, *A. Martis*, *G. C. S. Mullen*, *J. E. Price en S*, *Senior Jr.*

De detacheering naar het eiland *Bonaire* van den Officier van gezondheid 2e klasse, Dr. *C. A. Rath*, met eene maand verlengd.

De infanterist 2e. klasse *P. Croese* als maréchaussée der 2e. klasse bij de brigade in deze kolonie gedetacheerd.

— Gisteren zijn met de *Prins Maurits* alhier aangekomen: de heer Mr. C. A. H. Barge, als ook de heeren Professoren en Studenten aan de Universiteit van Leiden, van wier wetenschappelijk bezoek in deze Kolonie wij vroeger reeds melding gemaakt hebben.

NEDERLAND.

— De *Staats-Courant* N° 228 bevat de Wet van den 5n. December 1884, tot verandering van artikel 198 der Grondwet, onderteekend door alle ministers. Daarop volgt een publicatie betreffende de plechtige afkondiging der Wet. Deze is mede door alle ministers gecontrasigneerd en luidt aldus:

Wij WILLEM III, bij de gratie Gods Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Aan allen, die deze zullen zien of hooren lezen, saluut!

In aanmerking nemende dat het in art. 198 der Grondwet vervat, volstrekte verbod om gedurende een regentschap in de Grondwet verandering te brengen, strijdt met het belang van den Staat, hebben Wij, in overleg met de Staten-Generaal, een wet vastgesteld, bepalende dat er grond bestaat om een voorstel van verandering van dat art. der Grondwet in overweging te nemen, welke wet is afgekondigd in N°. 208 van het *Stbl.* van 1884. Vervolgens zijn de beide Kamers der Staten-Generaal, overeenkomstig art. 197 der Grondwet, ontbonden. De nieuw gekozen Kamers hebben het bij haar ingediend wetsontwerp tot verandering van art. 198 der Grondwet met meer dan twee derden der in iedere Kamer uitgebrachte stemmen aangenomen, en Wij hebben op heden aan dat wetsontwerp Onze Koninklijke bewilliging verleend. De wet tot verandering van art. 198 der Grondwet, volgens welke dit artikel gelezen wordt als volgt: „Gedurende een regentschap kan in de troonopvolging geene verandering worden gebracht," wordt onder N° 228 in het *Staatsblad* geplaatst.

Wij verklaren dat deze verandering moet beschouwd worden te hebben dezelfde kracht als de overige bepalingen der Grondwet en met deze uitmaakt de Grondwet van het Koninkrijk der Nederlanden.

En aangezien art. 199 der Grondwet eischt dat genoemde wet plechtig worde afgekondigd, hebben Wij goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze, dat die wet op 27 December 1884, des middags ten klokke twaalf uren, in een plechtige openbare zitting van den Hoogen Raad der Nederlanden, van ieder der arrondissements-rechtbanken, door de griffiers zal worden voorgelezen en alzoo plechtig afgekondigd, en dat deze Onze publicatie op hetzelfde tijdstip van de puien der raadhuizen der gemeenten zal worden afgelezen.

Onze Ministers van Justitie en van Binnenlandsche Zaken zijn belast met de uitvoering dezer publicatie, welke in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

Het Loo, den 5den December 1884.

WILLEM.

—Onder de katholieke afgevaardigden der Tweede Kamer bestaat een afspraak om op bepaalde dagen, wanneer dit staatslichaam vergaderd is, bijeen te komen ter bespreking van politieke aangelegenheden.

— De *Atjeh*-correspondent van de *Soer. Ct.* schrijft: Kolonel *Demmeni* organiseert alles; hij is waarlijk een Daendels in het klein en ofschoon daar nu wel eens meê gespot wordt en men het met exentriciteit wil bestempelen, krijgt hij gedaan wat hij wil. Hij springt met de civiele ambtenaren precies om als met de officieren; zij worden door hem op echt militaire wijze behandeld. Een eens gegeven order moet stipt worden opgevolgd en hij komt er niet meer op terug. Hij denkt aan alles en bovenal aan de veiligheid der posten en transporten, en men moet hem de eer nageven, dat hij daarin volkomen slaagt.

—Volgens telegram dd. 26 December geeft de Amsterdamsche Koloniale Bank vijf millioen mark aan obligaties uit, waardoor binnen kort de werkzaamheden aan die Bank hervat zullen worden.

— Naar men van deskundige zijde aan het *Dagbl. v. Z. H.* mededeelt, is de geneeskunde verrijkt met een kostelijk middel, dat de soms gevaarlijke bedwelming met chloroform onnoodig maakt en het doen van operaties zeer vergemakkelijkt, nl. het lichaam *plaatselijk* geheel ongevoelig te maken.

Dit middel is de zoutzure verbinding van het alcoloïd uit de cocaplant, *murias cocaine*.

Historisch.— Het volgende is geschied in een der groote provincie-steden van ons vaderland, die we maar met eene N. zullen aanduiden:

Een eenvoudig maar flink katholiek zit in de societeit in gezelschap van een als majoor gepensioneerd militair. Het gesprek loopt over politiek en godsdienst. De soldaat veroorlooft zich te zeggen: „alle paters zijn ezels" en, toen hierop geen antwoord komt, dit te herhalen en den burger(1) als het ware onder den neus te duwen. De burger, die al lang inwendig kookt, kan zich niet meer inhouden en antwoordt schijnbaar kalm: „Met hetzelfde recht zou ik kunnen zeggen: alle gepensioneerde majoors zijn ezels, want waren zij geen ezels, dan zouden zij niet gepensioneerd zijn!"

Tableau: de majoor beweert beleedigd te zijn en vraagt satisfactie. De andere verklaart die niet te kunnen geven, daar het tweegevecht met zijn principen strijdt.

„Dan zal ik je daartoe dwingen," zegt de zoon van Mars, en geeft hem een slag in het aangezicht.

„Dat is eene beleediging, die voor den strafrechter verantwoord zal worden." is het wederwoord van den burger, die heel leuk eene aanklacht gaat indienen wegens openbare beleediging.

Daar zat onze wakkere soldaat met de handen in het haar. Aan zijn vechtlust kon hij geen bot vieren, en in plaats daarvan wachtte hem onvermijdelijk een paar dagen „brommens", waar hij natuurlijk al heel weinig zin in had.

Goede raad was duur. Hij laat den burger berichten, dat het eigenlijk niet zoo gemeend was, maar deze liet zich zoo niet afschepen, en verklaarde, dat hij niets tegen gekheid had, maar eene openbare beleediging in het openbaar afgeboet wilde zien. Dan eerst zou de aanklacht ingetrokken worden.

Hoe onaangenaam ook, de zaak leidde er toe, en onze wakkere krijger werd genoopt, zijne schriftelijke verontschuldigingen, door twee getuigen mede onderteekend, in het openbaar aan te bieden.

De houding van dezen Katholiek leert ons twee dingen: 1e. dat men als Katholiek niet zwijgend behoeft aan te zitten, waar, met wat ons heilig is, en met ons geloof gespot wordt; 2e. dat we, *werkelijk* beleedigd, een genoegdoening kunnen bekomen, veel waardiger en veel grooter dan die, welke twee gekruiste degens en een schram over de hand ons verschaffen kunnen.

---

(1) Het woord „burgers" is hier natuurlijk gebezigd als tegenstelling van militair.

(*De Post.*)

PARIJS, 20 Dec.— In de Kamer van Afgevaardigden werd een voorstel tot opheffing van de Ambassade bij het Vaticaan verworpen. De heer Ferry hield een lofspraak op Z. H. de Paus.

— De Fransche Minister van Buitenl. Zaken heeft order gekregen, aan het Chineesche gouvernement te beteekenen, dat het zwaard het geschil beslechten moet.

LONDEN, 27 Dec.— Met zekerheid wordt gemeld, dat Engeland een uitnoodiging zal richten aan Italië, om deel te nemen aan de militaire expeditie in Soudan.— Dit bericht herinnert ons aan de volgende woorden, die de veldmaarschalk *v. Moltke* een paar weken geleden door den Berlijnschen Correspondent van een Engelsch blad in den mond gelegd werden over de houding van Engeland ten opzichte van Egypte:

„De groote quaestie is, of Engeland Egypte wil behouden of niet. „Verlaat Engeland het Nijldal, dan „zal Frankrijk het dáár spoedig „vervangen. Wil het Egypte behouden, dan heeft het een leger „noodig, en daar het onmogelijk is „de militie-loting in Engeland in te „voeren, moet het Engelsche gouvernement een bondgenoot zoeken. „Die bondgenoot is niemand anders „dan Italië. 't Heeft inderdaad „reeds allen schijn, dat Italië, mits „het Tripoli krijgt, met Engeland „zal meêgaan."

22 Dec.— Een brand is uitgebroken in het station van den *Windsor* spoorweg. Een gedeelte van een

uurwerk, dat blijkbaar tot een helsche machine behooren moet, is ontdekt;— den volgenden dag was bij nader onderzoek gebleken, dat die zoogenaamde helsche machine niets anders was als ettelijke visschers-haken of iets dergelijks, en geneesmiddelen voor paarden.

ST. PETERSBURG.— Den 7n December hebben de Nihilisten getracht den trein, die den Keizer naar de hoofdstad zou voeren, te doen ontsporen.

MADRID, 27 Dec.—Een aardschok werd gisteren gevoeld over geheel Zuidelijk Spanje: De schade, die aangericht werd, is niet zeer groot.

NEW-YORK, 20 Dec.—Het katholiek weeshuis te Brooklyn is door brand vernield. Vijftien menschen zijn bij de ramp omgekomen, en vijf en dertig personen worden vermist.

BERLIJN, 23 Dec.— De personen, die in hechtenis genomen zijn op vermoeden van deelneming in de samenzwering tegen Keizer Wilhelms leven, zijn thans gevonnisd. Twee hunner zijn ter dood en twee tot gevangenschap veroordeeld. Drie andere personen zijn vrijgelaten.

—In geheel Duitschland worden toebereidselen gemaakt om den 70sten verjaardag van Prins Bismark te vieren. De geneesheeren hebben den grijzen staatsman den raad gegeven eenige maanden rust te nemen, maar de onvermoeide kanselier wil daar niets van hooren.— Op den Rijksdag werden v. Bismarck onlangs de 20,000 mark geweigerd, die hij voor het creëeren van een nieuwen ambtenaar aan het Buitenl. Minist. had aangevraagd. Sedert hebben onderscheidene personen die som aangeboden, en eenige Duitschers te Parijs hebben zelfs een fonds gesticht om gedurende een half jaar in de kosten voor een tweeden ambtenaar aan dat ministerie te voorzien. Het telegram meldt niet, of v. Bismarck dat aanbod wijs en aanneembaar geacht heeft.

Dr. Windthorst en de Duitsche Kerkvervolging.

Het droppeltje holt ten laatste den steen uit, denkt *Dr. Windthorst* en daarom wordt hij ook niet moede, telkens en telkens weer voor de rechten der katholieke Kerk in zijn vaderland op te komen, hoe vaak hij daarbij ook voor doove ooren moet preeken. Hij heeft nu reeds twee jaren achtereen de afschaffing voorgesteld van de zoogenaamde Rijksmeiwet van '74, waarbij de priesters nog altijd wegens het „onbevoegd" lezen der H. Mis of de toediening der Sacramenten met gevangenisstraf bedreigd worden, terwijl ten gevolge dier Draconische wet nog altijd een aantal geestelijken in ballingschap zuchten.

Tot tweemaal toe mocht Dr. Windthorst de voldoening smaken, zijn voorstel door den Rijksdag met groote meerderheid aangenomen te zien, maar desniettemin bleef de gehate wet toch altijd bestaan. De Bondsraad namelijk verzette zich telkens tegen hare afschaffing en even vóór de opening van dezen nieuwen Rijksdag had genoemd lichaam wederom Windthorst's voorstel verworpen, waarschijnlijk onder den invloed van Von Bismarck; want al heet de Bondsraad eene instelling van het *Duitsche* rijk, *Pruisen* speelt daar toch altijd de eerste viool.

Die herhaalde tegenwerking heeft intusschen den moedigen kampioen voor de rechten van de Kerk en hare bedienaren niet afgeschrikt, en nauwelijks was thans de nieuwe Rijksdag geopend of voor de derde maal kwam hij de afschaffing der hatelijke en gehate verbanningswet eischen. Hij begon met te zeggen dat de vernieuwde verwerping van zijn voorstel door den Bondsraad allerwege op de katholieke en weldenkende bevolking een pijnlijken indruk gemaakt had. Afgezien van den hoogen ernst der zaak, moest toch het respect voor den Rijksdag zulk een uiterste voorkomen hebben; maar het scheen wel, dat de Rijksdag tegenwoordig niets meer beteekende, getuige de jongste uitvallen der officieuze pers en zelfs van de tribune.

Dit laatste slaat op de bewuste strafpredikatie van Von Bismarck, waarin deze o. a. aan het Centrum verweet dat het uitsluitend voor de Kerk streed. Vervolgens brandmerkte Dr. Windthorst opnieuw de verbanningswet als een buitensporigen dwangmaatregel, waarvan in de geschiedenis — met uitzondering der heidensche tijden — wellicht geen voorbeeld te vinden was. Hij herinnerde hoe die wet, in het heetste van den Cultuurkamp gemaakt, nog altijd als een Damocles-zwaard boven het hoofd, niet alleen van priesters, maar zelfs van bisschoppen bleef zweven. Immers, wanneer tegen een geestelijke een proces wegens onbevoegde uitoefening van kerkelijke functiën aanhanging gemaakt was, behoefde men niet eens het onderzoek af te wachten, maar kon den beklaagde al aanstonds *insperren* of over de grenzen zetten. Zulk een wet mocht niet gehandhaafd blijven.

Nu zullen sommigen beweren, ging Dr. Windthorst voort, dat de hernieuwde indiening van het voorstel, na de Bondsraad het pas verworpen had, op het oogenblik niet te pas kwam. Maar hij wilde wel eens weten, wanneer de indiening volgens die lieden dan wel tijdig zou zijn. Hij had zich opzettelijk met die indiening zoo gehaast om uitdrukking te geven aan de verontwaardiging van het land. Het was hoog tijd dat de priesters eindelijk werden gelijk gesteld met de overige burgers van het Duitsche rijk en, in plaats van volgens uitzonderingswetten, naar het algemeene recht behandeld werden. *De Kerk moet vrij zijn en wie haar steunt, steunt meteen het wereldlijk gezag, hetgeen vooral in dezen tijd een zaak van geen gering belang is.* Tegenover de verwoestende elementen, zoo besloot de gevierde spreker, willen wij de banier des gezags hoog houden; ook in het belang van den staat, die helaas de beteekenis der Kerk niet begrijpt en in zijn eigen almacht alleen heil zoekt, zonder het te vinden.

Curaçao 6 Januari 1885,

Mi muy estimado Amigoe Ipi.

¿Ki contesta lo mi doená bo arriba bo carta di 20 di November? E ta manera toer bo carta bonita, util i masjar interesante. Mara mi por mandá bo un dos, tres asina. Lo mi haci es koe mi por, confiando koe lo bo dispensá mi di bez en cuando, si mi no ta muchoe interesante.

Post-scriptum di bo últimoe carta a gustá mi muchoe, ¿bo sâ? Anto, Cobi a comprende bon e relacion koe tien denter su Amigoe Ipi i Govert. Mi ta contentoe pa boso dos, pasobra si Govert lo ta probechoso pa bo, mi ta kere, koe lo bo ta cientoe bez mas probechoso pa bo amigoe. Coe impacienci mi ta warda noticia di Govert su combercion.

Dianan di Pascu i anja nobo a pasa zoo, zoo. Na toer Misa, como mi a tende, tabata fiesta religiosa, grandi manera coestumber, podeser nunca tantoe hende a ricibi Santoe Sacramentoenan riba un mees dia manera na 25 di December. Si otro anja nos a kega muchoe bez di desorder, koe hende tabata haci na es mees dia Santoe, despues di a haci nan debocion religiosa, nos por wel bisa, koe anja-aki cos no a sosode asina. Ma esai no kier bisa, Ipi, koe mi ta toer contentoe. Tien ainda tantoe hende chimaron; tantoe hende koe no ta baal ni un cent chikitoe, sin berguenza, koe si polies lo no a juda nos, cos lo no a diferencia muchoe coe otro anja.

Manera bo sabi, tien un keur riba tamboer, etc. Danki Dios, koe polies tabatien orden di mira bon, si es keur no tabata worde kibrar. Mi dici, esaí a juda, pa anja-akí no tabatien tantoe scandaal publiek, como algun anja pasar. Un cos ta duel mi noema, koe es keur no ta doena poder na polies di stop toer baliamentee di disorder, mees koe nan ta haci porta serar. Pasobra tantem akí na Curaçao nan tien permit di balia tamboer, mas koe ta den cas ó coraal serar, hopi causa di desorden ta fica, i nunca lo nos jega di kita es baliamentoe mahos.

Ma toch mi meste haci, Ipi, un pregunta. ¿Mi Amigoe, kiko bo ta corda di un tamboer, un batimentoe di mesa ó doosji (toer toch ta mees mahos) den un cas, camina bentananan ta habri, koe ta doena na un binti ó triuta hende ocasion di mira es desorder? ¿Bo no ta haja, koe un tal desorden ta doena scandaal na publick? ¿I es sona di desorder, es cantica indecentenan no ta toca orea di respectabel publick di Curaçao? Mara nan por haci punta di es keur arriba tamboer un poco mas scherpi.

Manera mi a tende di Punda, un berdadera scandaal a doena un ciertoe *mucha muher malbado* na Scharloo. Bufonando di su mama, koe el a haja un manera di saké foi cas. El a pasa aí coe su amigoe i amiganan selvester henter dia di anja nobo i pascu plezier di tamboer, mientra banda di su cas tabatien un hende masjar maloe koe ajera a moeri caba. Mi no ta comprende Ipi, como un hende por haja plezier den cos asina. I su bisinjanan mester a tende toer e boroto mas di cincoe ora largoe!

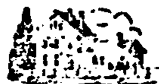
Papiando di boeracheria mi meste bisa, koe cos no tabata manera otro anjanan. Semper tien algun i muchoe mees. Ma nos ta spera, koe civilisacion lo bai cada anja mas adelanti.

Un notitia mi a haja, koe den mondi di Scharloo nan a cohe un tiger chikitoe. Mi mees no a miré, maar mi roeman Charles koe a miré, dici, koe di berde nan a cohéle. Ta na cas di Sjon Mooffje Alvarez koe el a weité. El ta kere koe ta un poesji-tiger, koe a bai foi un o otro barcoe o coenaal, pasobra Curaçao no tien es sorto di bestia. Mees mi a tende koe nan no tini miedoe di mata hende. Animalnan asina por ta bon na Venezuela, ma no na Curaçao.

Coenucoe ta tristoe di miré. Masjar poco awa nos ta haja, ¿Ki dia, ki dia lo nan corda di juda nos pober hende di coenucoe coe un poco awa? ¿Toer placa anto meste ta gastar pa Punda, sin koe nos pobernan ta probecha nada? Ma danki Dios koe Lé waak riba nos. Ta riba Dié sool, koe nos ta boeta nos speranza. Adios mi Amigoe. Coemindamentoe di toer bo famía i amigoenan di mi

Bo Amigoe,

COBI.

PROGRAMA

DEL

COLEGIO "STO. TOMAS"

EN CURAZAO.

1. El Colegio admite *internos, externos* y *semi-internos.*
2. *a.* La instrucción se divide en cuatro secciones: *primaria, mercantil, filosófica y complementaria.*
   b. Instrucción primaria: lectura, rudimentos de gramática, escritura, aritmética práctica, geografía primaria, principios de historia, urbanidad y buenas maneras.
   c. Instrucción mercantil: Castellano, holandés, inglés, francés, alemán, aritmética mercantil, teneduría de libros por partida doble, sistema métrica y conocimientos generales del comercio.
   d. Instrucción filosófica: conforme al plan de la Universidad de Carácas, y comprende: gramática segundaria, latin, filosofía elemental, física, matemáticas, y las demás materias prescritas por la ley para obtener el grado de bachillèr.
   e. Instrucción complementaria: Ortología y métrica, retórica, declamación oratoria, elementos de literatura, historia universal, mitología, dibujo, música.
   f. A los alumnos *católicos* se los instruirá en su religión en clases privadas organizadas al efecto.
   g. Las materias que puedan ó deban cursar cada alumno simultáneamente están sujetas al reglamento de organización.
3. Con excepción de los domingos, dias feriados y de vacante, el Colegio abre sus clases diariamente á las 8 de la mañana y la termina á las 3 de la tarde con intermedio de una hora para almorzar y descansar.
4. *a.* Los alumnos pagarán estas pensiones escolares:

INTERNOS (Por trimestre).

b. De la sección primaria de 7 á 10 años de edad .... *f* 135.—
De la sección primaria de más de 10 años.............. 150,—
De la sección mercantil..... 150,—
De la sección filosófica y complementaria.............. 165.—

SEMI-INTERNOS (por trimestre).

c. Ellos pagarán las cuotas asignadas á las diferentes secciones como para los externos y ademas:
Por almuerzo en el Colegio... *f* 37.50
Por almuerzo y comida...... 75.—
Pueden asistir al establecimiento desde las 7 de la mañana hasta las 5 de la tarde.

EXTERNOS (Por mes).

d. De la sección primaria:
Un idioma, lectura, escritura, y numeración.............. *f* 3,—
De la misma:
Un idioma, lectura, escritura y rudimentos de gramática, aritmética, geografía é historia.. 5.—
De la misma con dos idiomas... 7,50
De la sección mércantil:
Tres idiomas, y las demas materias enumeradas en Art. 2°. 10,—
De la sección filosófica segun Art. 2°............ 15,—
Música, mensualmente......... 10,—
Dibujo ,, ... 5,—

5. El pago de las pensiones de los internos y semi-internos debe hacerse *aquí, adelantado,* dentro de los diez primeros dias de cada trimestre; y de los externos dentro de los diez primeros dias de cada mes.
6. El almuerzo cuya pensión no fuere satisfecha ántes de los 15 dias del trimestre (ó del mes) se reputará como retirado del establecimiento.
7. Cualquiera que sea el motivo de la ausencia ó salida de un alumno, el trimestre ó mes empezado se paga íntegro.
8. No se admite internos ni semi-internos por menos de un trimestre.
9. El uniforme de los internos se compone de sombrero, levita, chaleco y corbata negros, pantalon blanco y zapatos lustrados. Los cursantes de filosofía tienen distinciones especiales.
10. Los internos deben traer el menaje siguiente: 1 cubierto, 1 catre con su forro, 2 almohadas, 4 fundas, 4 sábanas, 3 colchas, 2 batas de dormir, 8 paños de mano, 6 servilletas, 6 mudas de ropa de lienzo, 2 pares de zapatos para la casa y 1 par para salir, 4 pantalones blancos, 2 chalecos negros, 1 levita negra, 2 corbatas negras, 1 baúl, 1 saco de noche, 1 percha, 1 aguamanil, 1 jarra, 1 ponchera, 1 vaso de cama, 1 lebrillo, espejo, peine, tijeras, pantilla, cepillas &ª &ª.
    El ajuar ha de ser nuevo y todas sus piezas marcadas con el nombre integro del alumno.
11. Los padres de alumnos que no residen en esta ciudad, pondrán un encargado con quien deba el Director entenderse para el pago de la pensión y de todo lo demás que tenga relación con ellos. Sin este requisito no será admitido ningun alumno, ni continuara, si despues de admitirlo faltare.
12. Está formalmente prohibido que los internos conserven en su poder joyas, dinero, ni valores preciosos: y así el dinero destinado para sus gastos particulares debe consignarse en manos de sus respectivos encargados ó en la caja del establecimiento para ser invertido convenientemente.
    Asimismo está prohibida la introducción de comestibles en el establecimiento, cualesquiera que sea su calidad y procedencia.
13. Los gastos de médico y medicinas serán por cuenta de los padres ó encargados. Así mismo los libros, papel, lápices y demas enseres de escritorio serán provveidos por los alumnos.
14. El Colegio prestará la asistencia de enfermedades leves: pero si el caso fuere de cuidado, corresponderá la asistencia á la familia del alumno ó á la de su encargado, á cuyo efecto la Dirección dará el aviso correspondiente.
15. Admitido un alumno en el establecimiento, se entiende que su familia ha aceptado todas las condiciones del presente programa, el cual viene á ser ley de ambas partes.

NOTA.— Para favorecer el desarrollo físico de los colegiales hay ejercicios gimnásticos, corridas en velocipedos, patines de rueda, baños de mar, paseos, etc., todo bajo una prudente dirección.

Ademas de la recomendable y proverbial salubridad de la isla se hace guardar á los niños una rigorosa higiene á fin de mantener inalterable salud.

Curaçao Enero 2 de 1885.

EL DIRECTOR,
JUAN M. DE POOL.

Rebista del Mercado.

NEW-YORK, Dec. 23, 1884.

Azúcar. —(Mercado quieto).			
Cuba-Mascabado	4¼	a	5⅛
idem Centrífugo	5	a	5½
Pt. Rico	4	a	4¾
Aloe	8	a	8½
Brazilete.			
Delgado	$ 20	a	25
Grueso	$ 25	a	30
Café. (Existencia 35.400 sacos).			
MARACAIBO.			
Trujillo	9½	a	10
Boconó	9¾	a	10½
Mérida	10	a	11½
Cúcuta	10	a	11
Clases extra	11½	a	12½
SABANILLA. (Existencia 3.400 sacos).			
Ordinario	9½	a	10
Regular	10¼	a	10½
Bueno	10¾	a	11½
Superior	11½	a	12
Clases extras	12½	a	13½
LA GUAIRA, CARÁCAS Y Pto CABELLO. (Existencia 13.900 sacos).			
Trillado	9	a	10
Descerezado	10½	a	12
CORO	8½	a	9
Bálsamo Tolú	35	a	36
Bálsamo Copaiba		a	32
Cueros de chivo. (Quieto).			
Coro escojidos 1ª		a	55
Coro escojidos 2ª	36	a	37½
Coro escojidos 3ª		a	35
Maracaibo (Mercado firme	30	a	31
La Guaira & Pt. Cabello	28	a	28½
Rio Hacha sin escojer	36	a	40
Cueros de venado. (Mercado quieto).			
Orinoco	25	a	26
La Guaira		a	26
Pto Cabello	25	a	26
Cueros de Res.			
Dulces La Guaira	17	a	17½
,, Pto Cabello	18	a	18½
Salados		a	13½
MARACAIBO. (Mercado abatido).			
Dulces	16½	a	17
Salados	13	a	13½
SABANILLA, sin escojer	16	a	16½
BOGOTÁ. idem	19½	a	20½
RIO HACHA, sin escojer	13½	a	14
ORINOCO, sin escojer	20	a	20½
Pto. PLATA		a	14
Caucho. (Mercado quieto).			
Pará fino		a	54
,, ordinario		a	43
Cacao. (Mercado quieto).			
Maracaibo	21	a	24
Carácas	16	a	17
Dividivi. (Mercado mas animado)	$ 40	a	$ 42½
Hueso. (Nominal)..por 2.000 lbs.)		a	25.00
Lana	9	a	11
Miel de Abeja.			
de Cuba, por Galon en depósito	51	a	52
de St. Domingo. ,, ,,	47	a	48
Palo de Mora. (Mercado quieto.)			
Maracaibo		a	13.00
Sabanilla		a	14.00
Zarapia. (Demanda muy limitada)	1.00	a	1.25

CAMBIOS. ☞ El cambio en Paris sobre Lóndres está hoy á fr 25.31½.

Sobre Lóndres Letras Banqueras á 3 d ½ v $		a	4 85
id. ,, ,, ,, 60 ,, ,,		a	4 81
Sobre Paris, ,, ,, ,, 3 ,, frcs		a	5 20
id. ,, ,, ,, 60 ,, ,,		a	5 23¾
Sobre Hamburgo ,, ,, ,, 3 ,, M.		a	95¼
id. ,, ,, ,, 60 ,, ,,		a	94⅞

"Impr. de la Libreria" de A. Bethencourt é hijos.